

© Editura Lumea Credinței – 2018
Pentru prezenta ediție

Editor: Lumea Credinței SRL
Str. Oborul Nou nr. 5B, sector 2,
cod poștal 021441, București
Tel. 031 422 84 23
e-mail: razvan.bucuroiu@lumeacredintei.com

Director: Răzvan Bucuroiu
Consilier editorial: Răzvan Codrescu

Distribuție:
S.C. Supergraph S.R.L.
Str. Ion Minulescu nr. 36
031216, sector 3, București
Tel.: 021/320.61.19; 021/319.10.83
Fax: 021/319.10.84

Andrei Andreicuț • Sofian Boghiu • Ion Buga •
Vasile Gordon • Cleopa Ilie • Constantin Necula
• Dumitru Pinteă • Ștefan Slevoacă • Petroniu
Tănase • Vasile Vasilache • Benedict Ghiuș

Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil

Cele mai frumoase predici

Volum îngrijit
de Marius Vasileanu

 **Credinței**
editura

București

Cuprins

MARIUS VASILEANU: <i>Introducere</i>	5
MITROPOLITUL ANDREI ANDREICUȚ: <i>Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil</i>	13
PĂRINTELE SOFIAN BOGHIU: <i>Predică la Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil</i>	21
PĂRINTELE PROFESOR ION BUGA: <i>Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil</i>	35
PĂRINTELE PROFESOR VASILE GORDON: <i>Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil</i>	45
PĂRINTELE CLEOPA ILIE: <i>Predică la Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil și al tuturor cereștilor puteri</i>	51
PĂRINTELE PROFESOR CONSTANTIN NECULA: <i>Priveghere la Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil</i>	65
PĂRINTELE PROFESOR DUMITRU PINTEA: <i>Cuvânt la Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil și al tuturor puterilor cerești</i>	75
PĂRINTELE ȘTEFAN SLEVOACĂ: <i>La Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil</i>	91

PĂRINTELE PETRONIU TĂNASE:
Cuvânt la Sfinții Voievozi Mihail și Gavriil..... 103

PĂRINTELE VASILE VASILACHE:
Predică la Sfinții Voievozi, despre Îngerul păzitor 115

În loc de postfață

PĂRINTELE BENEDICT GHIUȘ:
Îngerii la Sfinții Părinți 131

În colecția

Cele mai frumoase predici
sau apărut volumele:

1. Pogorârea Sfântului Duh
2. Schimbarea la față
3. Adormirea Măicii Domnului
4. Înălțarea Sfintei Cruci
5. Acoperământul Măicii Domnului
6. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil

În pregătire:

Sfântul Nicolae

MITROPOLITUL ANDREI ANDREICUȚ

Andrei Andreicuț s-a născut la 24 ianuarie 1949, în satul Oarța de Sus (Maramureș). A absolvit liceul în Cehu Silvaniei și apoi cursurile Facultății de Construcții Căi Ferate din București (1967-1972). A urmat cursurile Institutului Teologic Ortodox din Sibiu (licența în 1978). Fiind hirotont (1978) a fost preot paroh în orașul Turda. În anul 1985 a fost transferat la parohia „Maieri I” din Alba Iulia și numit vicar administrativ. A urmat cursurile de doctorat la București (1985-1998) obținând titlul de „Doctor în Teologie”. În februarie 1990 a fost ales și hirotont arhieru-vicar pentru Episcopia de Alba Iulia, iar din luna iunie 1990 a devenit episcop titular. În anul 2011 a fost ales și instalat Mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului. A publicat numeroase studii și articole în reviste științifice și de specialitate. A scris numeroase volume pe teme de spiritualitate creștină.

* Președinte al comisiunii de cercetare a Bisericii din Alba Iulia, Mitropolitul Andreicuț.

Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil*

*„Iată, v-am dat putere să călçați
peste șerpi și peste scorpii și peste
toată puterea vrăjmașului și nimic
nu vă va vătămă.” (Luca 10, 19)*

Cu multă bucurie am venit astăzi aici, ca împreună să sărbătorim hramul bisericii dumneavoastră, biserică ce îi are ocrotitori pe Sfinții Arhangheli Mihail, Gavriil și Rafail. Dacă suntem atenți, în toată Transilvania, acest hram este foarte întâlnit și probabil că lucrul acesta se întâmplă pentru că transilvănenii noștri au avut mult de suferit de-a lungul veacurilor și simțeau nevoia protecției, nevoia ajutorului, nevoia apărării lui Dumnezeu, care prin îngerii Lui ne păzește pe noi păcătoșii.

De aceea mi-am și început cuvântul meu de învățătură cu versetul 19, din capitolul X al *Evangheliei de la Luca*: „Iată, v-am dat putere să călçați peste șerpi și

* Predică rostită în data de 8 noiembrie 2015, în biserica din Băița, protopopiatul Gherla.

peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului și nimic nu vă va vătăma”

Atunci când ne facem mărturisirea de credință, atunci când recităm *Crezul*, la început spunem: „Cred întru Unul Dumnezeu, Tatăl Atotțiitorul, făcătorul cerului și al pământului, al tuturor celor văzute și nevăzute”. Pe cele văzute le analizăm, le observăm, pe cele nevăzute le credem. În cazuri excepționale, oamenilor cu viață curată și cele nevăzute li s-au descoperit.

Pe lângă această lume văzută, frumoasă, darul lui Dumnezeu pentru noi păcătoșii, este o lume mai frumoasă, dar nevăzută. Sfântul Apostol Pavel, în *Epistola către Coloseni*, în primul capitol, în versetul 16, relatează cum Dumnezeu le-a făcut pe toate, inclusiv pe cele nevăzute. Iată ce spune: „Pentru că, întru El (întru Domnul Iisus Hristos) au fost făcute toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie Tronuri, fie Domnii, fie Începătorii, fie Stăpânii, toate s-au făcut prin El și pentru El”. Sfântul Pavel pomenește aici mai multe cete îngerești pe care Dumnezeu le-a creat atunci, la început, și cei ce au meditat la lumea nevăzută, la lumea îngerească, între care și Sfântul Dionisie Areopagitul, ne spun că lumea aceasta nevăzută e alcătuită din nouă cete cerești. Părinții zic că cele nouă cete îngerești sau nouă cete cerești sunt împărțite în trei triade. Cea mai aproape de Dumnezeu este Ceata Tronurilor. Prima Triadă: Tronuri, Heruvimi, Serafimi;

a doua Triadă: Puterile, Domniile și Stăpâniile; a treia Triadă: Începătoriile, Arhangheli și Îngerii.

Astăzi îi sărbătorim pe Arhangheli. Dintre ei, trei sunt trecuți cu numele în Sfânta Scriptură. Alți patru îi găsim numai în Sfânta Tradiție. Primii trei, așa cum dumneavoastră știți prea bine, se numesc Gavriil, Mihail și Rafail.

Gavriil este un nume evreiesc, care în românește se traduce, „*Omul lui Dumnezeu*”. Ori de câte ori era de adus o veste bună, frumoasă, plină de curaj omenirii, Gavriil era cel ce o aducea. Atunci când era ca Duhul Sfânt s-o umbrească pe Maica Domnului, pentru a-L naște pe Domnul Hristos, cel care a venit la Maica Domnului a fost Arhanghelul Gavriil. Atunci când Maica Domnului era să fie mutată la cer, apropiindu-se adormirea ei, tot arhanghelul Gavriil i-a binevestit acest lucru. În multe alte locuri din *Scriptură* și din Tradiție îl întâlnim pe Arhanghelul Gavriil aducând vești bune, cea mai bună fiind aceea că Domnul Iisus Hristos va reveni și ne va răsplăti fiecăruia după faptele noastre.

Mihail este tot un nume evreiesc, care se traduce în românește „*Cine este ca Dumnezeu?*” Arhanghelul Mihail este arhanghelul dreptății, el pune lucrurile la punct. Dumnezeu este bun, dar este și drept. Din punct de vedere duhovnicesc, Arhanghelul Mihail este un războinic. În cartea *Apocalipsei*, în ultima carte din *Scriptură*, în capitolul XII, îl vedem pe Arhanghelul

Mihail în plină activitate. Începând cu versetul 7, citim: „Și s-a făcut război în cer. Mihail și îngerii lui au pornit război cu balaurul. Și se războia și balaurul și îngerii lui și n-a izbutit el și nici nu s-a mai găsit pentru el loc în cer. Și a fost aruncat balaurul cel mare, șarpele cel de demult, care se cheamă diavolul și satana, cel ce înșală toată lumea. Balaurul a fost aruncat pe pământ și îngerii lui au fost aruncați cu el”. Acesta este un loc din Sfânta Scriptură, însă despre Arhanghelul Mihail putem citi în multe alte locuri, aflând cum pune lucrurile în rândul său.

Cel de-al treilea arhanghel pe care-l aflăm menționat cu numele în *Sfânta Scriptură* este *Rafail* sau arhanghelul tămăduitor. Pe acesta îl aflăm în *Cartea lui Tobie*, vindecându-l pe Tobit și tămăduind-o pe Sara. Tămăduiește pe toți credincioșii care i se roagă, cerându-i ajutorul. Rafail este tot nume evreiesc și se traduce „*Dumnezeu vindecă*”. Dumnezeu este cel ce vindecă toată neputința sufletească și trupească.

Cel de-al patrulea arhanghel este *Uriil*, care în românește se tâlcuiește „*Focul lui Dumnezeu*” sau „*Lumina lui Dumnezeu*”. Ei sunt toți îngeri de lumină, transmițând de la Tatăl cel Ceresc lumina cea necreată, energiile divine, care se revarsă asupra noastră, asupra oamenilor.

Al cincilea arhanghel este *Salatiil*, care se tâlcuiește „*Mijlocitorul către Dumnezeu*”. Noi credem că de atunci, de când am fost botezați, fiecare dintre noi

avem un înger păzitor. El este mijlocitorul nostru către Dumnezeu. Nu numai noi oamenii, dar și localitățile și cetățile și țările au îngeri păzitori, care fac voia lui Dumnezeu, care mijlocesc pentru noi păcătoșii către Tatăl nostru Cel din Ceruri.

Al șaselea arhanghel este *Iegudiil*, care, tâlcuit în românește se numește „*Cel care îl proslăvește pe Dumnezeu*”, iar cel de-al șaptelea este *Varahiil*, care se traduce „*Binecuvântarea lui Dumnezeu*”.

Așa au înțeles Sfinții Părinți această lume minunată care ne înconjoară pe noi. N-o vedem, dar o simțim. Oamenii cu o viață sfântă i-au putut și vedea pe Sfinții Arhangheli și s-au bucurat de protecția lor, de mijlocirea lor, de ajutorul lor.

Troparul, care se repetă de multe ori la sărbătoarea Sfinților Arhangheli, rezumă această lucrare pe care ei o fac și de care beneficiem noi, păcătoșii, zice așa: „*Mai marilor Voievozi ai oștirilor cerești rugămu-vă pe voi, noi nevrednicii, cu rugăciunile voastre să ne acoperiți pe noi cu acoperământul aripilor slavei voastre celei netrupești, păzindu-ne pe noi cei ce cădem cu deadinsul și strigăm: izbăviți-ne din nevoi ca niște mai mari peste cetele puterilor celor de sus*”. Încă de mici copii suntem îndemnați să apelăm la ajutorul lor și la protecția lor, la mijlocirea lor către Dumnezeu.

Atunci când Domnul Hristos, pe lângă cei doisprezece, a mai ales alți șaptezeci de ucenici și i-a trimis să

facă misiune, să tămăduiască, să vindece, să mângâie, așa cum relatează *Evanghelia* de astăzi, aceștia s-au întors plini de bucurie văzând că Dumnezeu lucrează prin ei. Atunci, Domnul Hristos le-a spus un lucru de mare importanță și pentru ei și pentru noi. Iată textul: „S-au întors cei șaptezeci cu bucurie zicând: «Doamne, și demonii ni se supun în numele Tău». Și le-a zis Domnul Hristos: «Am văzut pe satana ca un fulger căzând din cer. Iată, v-am dat putere să călcați peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului și nimic nu vă va vătăma». Și urmează concluzia: „...dar nu vă bucurați de aceasta că duhurile vi se pleacă vouă, ci vă bucurați că numele voastre sunt scrise în ceruri”. Nu există o bucurie mai mare ca aceasta, ca numele noastre să fie scrise în ceruri.

Noi apelăm la protecția, la ajutorul, la mijlocirea Sfinților Îngeri. Fiecare se roagă la îngerul său păzitor, la arhangheli care păzesc biserica și satul, la Mihail, la Gavriil, la toți îngerii lui Dumnezeu, căroră le zicem, repetând troparul: „Mai marilor Voievozi ai oștirilor cerești rugămu-vă pe voi, noi nevrednicii, cu rugăciunile voastre să ne acoperiți pe noi cu acoperământul aripilor slavei voastre celor netrupești, păzindu-ne pe noi cei ce cădem cu deadinsul și strigăm: izbăviți-ne din nevoi ca niște mai mari peste cetele puterilor celor de sus”.

Amin.

PĂRINTELE SOFIAN BOGHIU

Sofian Boghiu (1912-2002) s-a născut în Basarabia. Este atras de muzica bisericească și urmează cursurile școlii de cântăreți de la Mănăstirea Dobrușa (Soroca). Continuă studiul la Seminarul monahal de la Mănăstirea Cernica (1932-1940). Este tuns în monahism de Praznicul Nașterii Domnului în anul 1937 și hirotonit diacon la 6 august 1939. Urmează cursurile Academiei de Arte Frumoase (București) între anii 1940 și 1945. În paralel, începând din 1942, studiază și la Facultatea de Teologie din București (licență în 1946). Stabilît la Mănăstirea Căldărușani, apoi la Mănăstirea Antim, unde este hirotonit preot (1945). Devine pictor bisericesc, dar – cu timpul – este din ce în ce mai cercetat de credincioși, ajungând unul dintre cei mai căutați duhovnici ai Bucureștiului. A fost unul dintre membrii emblematici ai grupului Rugului Aprins, fapt pentru care pătimizește în închisorile comuniste (1958-1964). A fost stareț al Mănăstirilor Plumbuita și Antim. A scris puțin, unele pagini au fost publicate postum, opera Părintelui Sofian Boghiu fiind ilustrată mai degrabă în pictura bisericească.

Predică la Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil

În fiecare zi, dacă sunteți cu luare-aminte, la Sfânta Liturghie auziți pe preot sau pe diacon rostind și aceste cuvinte, înaintea Sfântului Altar: „înger de pace, credincios, îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre de la Domnul să cerem”. De la strană se răspunde: „Dă, Doamne!” Păzitorul acesta ceresc, pe care îl cerem de la Dumnezeu ca să ocrotească și să îndrepte calea vieții noastre, este îngerul nostru păzitor, care face parte din marea oștire a îngerilor, care neconținut văd fața lui Dumnezeu, cum spune însuși Mântuitorul Hristos, îl preamăresc pe El și-l împlinesc sfânta Sa voie.

Cinstirea Sfinților Îngeri se face în slujbele Bisericii de obicei luna, dar, în chip deosebit, prăznuirea lor de obște se săvârșește o dată pe an, în ziua de 8 noiembrie, cum este astăzi, când sărbătorim Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, adică împreună cu ei cinstim toate Puterile cerești.

În cele ce urmează dorim să vă spunem câteva lucruri despre Sfinții Îngeri în general și apoi câteva cuvinte despre Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, a căror prăznuire o cinștim astăzi. Despre Sfinții Îngeri ne învață atât Sfânta Scriptură a Vechiului și Noului Testament, cât și Sfânta Tradiție, prin graiul Sfinților Părinți ai Bisericii drept-măritoare.

Astfel, cunoaștem originea și existența lor, precum și numele și slujirea lor. Aflăm că Dumnezeu i-a creat înainte de a crea lumea materială și pe om. Aflăm că ei sunt ființe spirituale, fără trupuri, locuiesc în lumina cea dumnezeiască și preamăresc neîncetat pe Dumnezeu, fiind în același timp și buni prieteni ai oamenilor. Patria lor statornică este cerul, dar oricând pot coborî printre oameni, iar înfățișarea lor este ca para focului sau ca fulgerul și îmbrăcămintea lor este albă ca zăpada (cf. *Matei* 28, 3).

Ei sunt „flacăra cuvântătoare” a lui Dumnezeu, cum îi numește Sfântul Grigorie Teologul, „energii fără de moarte, o lume de minți inteligente, prima lume supra-lumească, o lume reală, dinainte de lumea cea văzută”.

De-a lungul istoriei neamului omenesc, ei apar în viața oamenilor cu diferite misiuni din partea lui Dumnezeu. În asemenea împrejurări, ei se arată în trup omenesc, purtând aripi, așa cum îi vedem înfățișați în icoane.

Îngerii nu sunt omniprezenți, adică nu pot fi prezenți peste tot sau măcar în două locuri în același timp. Acesta este un atribut numai al lui Dumnezeu: de a fi prezent pretutindeni. Ei însă se mișcă foarte repede, cu iuțeala gândului, sau cu iuțeala fulgerului.

Mulțimea îngerilor este foarte mare și nimeni dintre oameni nu știe numărul lor; lucrul acesta este știut numai de Dumnezeu. Sfântul Ioan Evanghelistul spune în *Cartea Apocalipsei* așa: „Am văzut și am auzit glas de îngeri mulți, de jur-împrejurul tronului și al Ființelor și al Bătrânilor, și era numărul lor zeci de mii de zeci de mii și mii de mii” (*Apocalipsa* 5, 11).

În ceea ce privește ierarhia lor, îngerii au fost creați de Dumnezeu și rânduiți în nouă cete sau nouă coruri îngerești, și anume: Serafimi, Heruvimi și Tronuri; Domnii, Puteri, Stăpânii; Începătorii, Arhangheli și îngeri. Acestea sunt cele trei Triade despre care vorbește Sfântul Pseudo-Dionisie Areopagitul.

Serafimii cei cu câte șase aripi au fost văzuți în vedenie de Proorocul Isaia, care spune așa: „Am văzut pe Domnul stând pe un scaun înalt și măreț (...). Serafimi stăteau înaintea Lui, fiecare având câte șase aripi: cu două își acopereau fețele, cu două picioarele, iar cu două zburau și strigau unul către altul, zicând: «Sfânt, sfânt, sfânt este Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava Lui!» (*Isaia* 6, 1-3). Despre Serafimi știm că sunt ființe înflăcărate, care ard de văpaia dragostei